

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Zagreb, lipanj 2008.

SADRŽAJ

stranica

I.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.	2
1.	PRAVNA REGULATIVA	2
2.	DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO	2
3.	RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE	3
3.1.	Program rada i finansijski plan	3
3.2.	Poslovne knjige	4
3.2.1.	Sustav unutarnjih kontrola	6
3.3.	Financijski izvještaji	8
3.4.	Popis imovine i obveza	10
3.5.	Potraživanja i obveze	10
4.	NOVČANA SREDSTVA	11
5.	PRIHODI	11
5.1.	Prihodi iz proračuna	12
5.2.	Prihodi od članarina	13
5.3.	Drugi prihodi	14
6.	RASHODI	15
6.1.	Materijalni rashodi	16
6.1.1.	Rashodi za usluge	17
6.1.1.1.	Rashodi za usluge promidžbe	17
6.1.1.2.	Rashodi za druge usluge	22
6.2.	Rashodi za zaposlene	23
6.3.	Nematerijalni rashodi	24
6.4.	Rashodi za investicije	25
6.5.	Drugi rashodi	25
7.	NALAZ	26
II.	MIŠLJENJE	34

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/08-01/195

Urbroj: 613-03-02-08-5

Zagreb, 16. lipnja 2008.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2007.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst 177/04), te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2007.

Revizija je obavljena u razdoblju od 7. travnja. do 16. lipnja 2008.

Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja za 2007.,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja izdataka, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

I. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.

1. PRAVNA REGULATIVA

Poslovanje političkih stranaka uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o političkim stankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (Narodne novine 26/07),
- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 116/99, 109/00, 53/03 i 19/07),
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 112/93 i 10/08),
- Pravilnik o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija (Narodne novine 20/94),
- te drugi propisi.

2. DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. godine utemeljio dr. Ante Starčević. Djelovanje Stranke bilo je zabranjeno od siječnja 1929., a obnovljeno je u veljači 1990. Upisana je u registar političkih stranaka pri nadležnom tijelu Republike Hrvatske u veljači 1990. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Primorska 5.

Djelokrug Stranke određen je Statutom i programom rada.

Statut Stranke donesen je u veljači 2004. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, o upotrebi pečata i memoranduma, Odluka o visini članarina, Odluka o financijskom poslovanju, te drugi akti.

Temeljna organizacijska jedinica je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine kao osnovne samoupravne jedinice, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Podružnica može imati niže organizacijske jedinice-ogranke. Stranka prema registru ima 493 podružnice.

Tijela podružnice su Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, a tijela Županijskog zbora su Županijsko vijeće, Nadzorni odbor i Časni sud.

Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva ustrojeno je tajništvo Stranke. Tajništvo obavlja organizacijsko tehničke poslove, komercijalno financijske i druge poslove prema potrebama. Za organiziranje rada tajništva zadužen je glavni tajnik Stranke.

Stranku predstavlja i zastupa predsjednik. Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni stan, Predsjedništvo, Nadzorni odbor i Časni sud.

Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava predsjednika, članove Nadzornog odbora i Časnog suda, utvrđuje ciljeve i politiku, donosi i mijenja Program i Statut, te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom i Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obavezno u roku šest mjeseci nakon izbora za Hrvatski sabor.

Između dva Sabora, predsjednik može sazvati Konvenciju. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana, članovi Predsjedništva, te svi predsjednici podružnica.

Glavni stan je najviše političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan donosi političku strategiju, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnštva, odbore i povjerenstva, utvrđuje organizacijski ustroj, utvrđuje iznos članarine za tekuću godinu, te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo. Donosi provedbene, političke i druge odluke, prati i usklađuje rad županijskih vijeća Stranke, priprema izbornu kampanju, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom Saboru, donosi poslovnike o radu tijela i kandidacijske pravilnike za izbor tijela Stranke. Predsjedništvo uz predsjednika čine dva dopredsjednika, glavni tajnik i još sedam članova, koje imenuje i razrješava predsjednik.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih organizacijskih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe dužne su Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko poslovanje i poslovne knjige. Nadzorni odbor je u skladu s odredbama Statuta podnio godišnje izvješće Glavnom stanu za 2007, kao i izvješće Saboru o svom radu između dva zasjedanja Sabora.

Časni sud se sastoji od pet članova izabranih na Saboru. Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju donosi odluke o žalbi na odluke Časnog suda županijskih vijeća Stranke.

U vrijeme obavljanja revizije donesene su izmjene i dopune statuta kojima su izmijenjene pojedine odredbe koje se odnose na prestanak članstva u Stranci, neredovito plaćanje članarine, te odredbe koje se odnose na pojedina tijela podružnica i središnja tijela Stranke.

Predsjednik Stranke od 1996. je Anto Đapić. Koncem 2007. Stranka je imala dva zaposlenika.

3. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE

3.1. Program rada i financijski plan

Predsjedništvo je u prosincu 2006. donijelo Plan i program Stranke za 2007. Navedeno je da se sve aktivnosti u 2007. trebaju planirati i provoditi na način koji će osigurati kvalitetne preduvjete za izbornu promidžbu na izborima za Hrvatski sabor. U prvoj polovici 2007. planirano je izvršiti organizacijske i druge pripreme za koje se utvrdi potreba, a u drugoj polovici godine težište aktivnosti treba biti u županijama, prema programima izbornih stožera izbornih jedinica, usklađenim sa izbornim programom i strategijom izborne promidžbe.

Program je bio podijeljen na redovne i izvanredne aktivnosti. U okviru redovnih aktivnosti bilo je predviđeno:

- održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke,
- redovite aktivnosti Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru i klubova zastupnika u županijskim skupštinama, te vijećnika u gradskim i općinskim vijećima,
- obilježavanje obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u kulturnim i športskim događanjima,
- koordinacija sa podružnicama Stranke u inozemstvu, te suradnja sa srodnim Strankama u inozemstvu, te
- održavanje ureda središnjice i ureda organizacijskih jedinica.

U okviru izvanrednih aktivnosti bilo je predviđeno:

- organizacija stručnih odbora po pojedinim područjima sa zadaćom da izrade prijedlog programa,
- osnivanje izbornog stožera Stranke i izbornih stožera izbornih jedinica,
- donošenje izbornog programa i strategije izborne promidžbe,
- organizacija skupova, javnih tribina, konferencija za tisak i drugih javnih nastupa u cilju promocije stranke prije početka službene promidžbe,
- organizacija Konvencije Stranke u rujnu 2007, na kojoj je Stranka trebala predstaviti cjeloviti izborni program, te
- izbor kandidata Stranke za izbore za Hrvatski sabor.

Izborna promidžba obuhvaća provedbu programa izborne promidžbe, koordinaciju aktivnosti izbornih stožera, organizaciju promidžbenih skupova, javnih nastupa i drugih aktivnosti kandidata, organizaciju oglašavanja programa i kandidata putem elektronskih i tiskanih medija, putem letaka, plakata i drugog promidžbenog materijala, te aktiviranje članova i simpatizera volontera u izornoj promidžbi. Za izvršenje programa i plana aktivnosti, te za davanje uputa i naloga u vezi provedbe, ovlašten je predsjednik.

U prosincu 2006. Predsjedništvo je donijelo financijski plan Stranke za 2007. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu 12.600.000,00 kn, a rashodi u iznosu 12.550.000,00 kn.

Planirani prihodi, odnose se na prenesena sredstva iz 2006. u iznosu 2.100.000,00 kn, prihode iz državnog proračuna prema broju zastupnika u Hrvatskom Saboru u iznosu 2.200.000,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu 2.200.000,00 kn, članarine u iznosu 900.000,00 kn, donacije u iznosu 3.000.000,00 kn, te prihode iz državnog proračuna za izbornu promidžbu u iznosu 2.200.000,00 kn.

Ukupni rashodi planirani su u iznosu 12.550.000,00 kn. Najznačajniji rashodi u iznosu 7.700.000,00 kn, odnose se na rashode za promidžbu putem oglašavanja, promidžbenog materijala i audio video zapisa.

3.2. Poslovne knjige

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke su dužne voditi poslovne knjige i podnositi financijska izvješća na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Do konca 2007. trebalo je primjenjivati odredbe Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, koja je bila donesena u 1993. Početkom 2008. donesena je nova Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, koju treba primjenjivati za vođenje poslovnih knjiga neprofitnih organizacija od početka 2008.

Vođenje poslovnih knjiga za sve ustrojstvene jedinice organizirano je u tajništvu. Navedenom organizacijom osiguravaju se cjeloviti podaci o financijskom poslovanju Stranke.

Financijsko poslovanje u 2007. obavljalo se putem četiri računa novčanih sredstava, za svaki račun vođena je jedna glavna knjiga, te su u 2007. putem računala vođene četiri glavne knjige. Računovodstveni program koji je korišten nema mogućnosti objedinjavanja podataka iz navedenih poslovnih knjiga u jednu, koja bi sadržavala ukupne podatke o poslovanju Stranke, već se objedinjavanje podataka za potrebe sastavljanju financijskih izvještaja obavlja ručno.

Poslovne knjige su vođene prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. U pojedinim slučajevima navedeni propisi nisu dosljedno primjenjivani, te su pri vođenju poslovnih knjiga učinjene određene manjkavosti i nepravilnosti.

U glavnim knjigama otvorenim za 2007. nisu iskazana početna stanja dugotrajne imovine i izvora vlasništva, a koncem godine poslovne knjige nisu zaključene. Odredbama članka 9. i 10. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se poslovne knjige vode za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini, početna stanja moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne godine poslovanja, a na kraju poslovne godine, poslovne knjige se zaključuju i pohranjuju. U poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja za jamčevinu plaćenu u 2006, na temelju zaključenih ugovora o operativnom liesingu automobila. Jamčevina je plaćena u protuvrijednosti 22.479,95 CHF i 7.684,87 EUR, a po isteku ugovora, te nakon podmirenja svih obveza, treba biti vraćena.

Pojedini rashodi koji se odnose na istovrsne poslovne događaje evidentirani su u poslovnim knjigama na različitim računima rashoda – usluge održavanja, najam plakatnih površina, snimanje i obrada filmova, prijevoz. Za raspored računa u glavnim poslovnim knjigama treba sastaviti interni računski plan u skladu s propisima i svojim potrebama, te ga pri evidentiranju poslovnih promjena dosljedno primjenjivati.

Prijenos sredstava s jednog računa novčanih sredstava na drugi, evidentiran je unutar prihoda od transfera, te unutar rashoda za transfere. Navedenim poslovnim događajem nisu ostvareni prihodi i rashodi, te je za evidentiranje prijenosa novčanih sredstava trebalo koristiti prijelazni račun.

U glavnim knjigama, tijekom godine zatvarani su računi prihoda s računima rashoda, a za izračun financijskog rezultata nisu korišteni računi iz skupine 50 - višak ili manjak prihoda, što nije u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. Financijski rezultat na kraju poslovne godine trebao se utvrđivati sučeljavanjem prihoda i rashoda putem računa u skupini 50.

Državni ured za reviziju nalaže pravilno vođenje poslovnih knjiga po načelu dvojnog knjigovodstva, prema utvrđenom rasporedu računa iz računskog plana, te u skladu sa svim drugim odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže se u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za plaćene jamčevine prema ugovorima o operativnom liesingu automobila.

Od pomoćnih knjiga vođena je knjiga blagajne i knjiga dugotrajne imovine. Knjiga blagajne vođena je u skladu s propisima, putem računala. Knjiga dugotrajne imovine vođena je ručno, nije pregledna, te ne daje pouzdan i vjerodostojan pregled podatka o vrijednosti i vrstama dugotrajne imovine Stranke.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje pomoćne knjige dugotrajne imovine na način koji će osigurati pouzdan pregled podatka o vrijednosti i vrstama dugotrajne imovine.

U pojedinim slučajevima, iskazani su rashodi u poslovnim knjigama na temelju nepotpune dokumentacije. Dio rashoda za usluge promidžbe ostvaren je i iskazan u poslovnim knjigama na temelju ponude, a račun za obavljene usluge nije primljen.

U pojedinim računima za nabavu promidžbenog materijala nema podataka koje su vrste i količine promidžbenog materijala nabavljene, te po kojoj cijeni. Odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se unos podataka u poslovne knjige temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, a sadržaj knjigovodstvene isprave mora biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj, te sadrži sve potrebne podatke. Prije unosa u poslovne knjige, knjigovodstvena isprava se mora kontrolirati.

Državni ured za reviziju nalaže bolju kontrolu knjigovodstvenih isprava, te pribavljanje cjelovite dokumentacije koja nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj i sadrži sve potrebne podatke. Za nabavu roba i usluga značajnijih vrijednosti nalaže se zaključivati ugovore sa svim potrebnim elementima, te pratiti jesu li roba i usluge nabavljeni u skladu s ugovorom.

Stranka ima unajmljen veći broj poslovnih prostora za potrebe podružnica, te za tajništvo. U dokumentaciji se nalaze pojedini ugovori o najmu, pojedinih ugovora nema, a prema obrazloženju nalaze se u podružnicama. Također nema popisa, odnosno evidencije o unajmljenim poslovnim prostorima.

Državni ured za reviziju predlaže popisati unajmljene poslovne prostore, te sastaviti evidenciju s podacima iz ugovora o unajmljenim poslovnim prostorima – lokacija prostora, trajanje ugovora, površina, ugovoren iznos mjesečne zakupnine, te drugi važni podaci vezani za troškove korištenja. Za poslovne prostore čiji najam nije reguliran ugovorom, potrebno je zaključiti ugovore o najmu.

3.2.1. Sustav unutarnjih kontrola

Predsjedništvo je u svibnju 2004. donijelo Odluku o financijskom poslovanju. Prema navedenoj Odluci za raspolaganje financijskim sredstvima ovlašten je predsjednik, a poslovanje se vodi za sve organizacijske jedinice putem žiro računa i središnjeg računovodstva koje je organizirano u tajništvu. Raspolaganje financijskim sredstvima dopušteno je u okvirima financijskih planova do visine raspoloživih sredstava na žiro računu, a iznimno predsjednik može odobriti plaćanje iz sredstava kratkoročnih pozajmica ili kredita, s time da ukupan iznos zaduživanja u tijeku godine ne može biti veći od 20,0% priliva sredstava na žiro račun u prethodnoj godini. Predsjednik može za potpisivanje naloga za plaćanje ovlastiti glavnog tajnika i druge dužnosnike.

U travnju 2005. Glavni stan je donio Pravilnik o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, o upotrebi pečata i memoranduma. Prema Pravilniku, sve prihode treba naplaćivati na jedinstveni žiro račun, a tajništvo putem središnjeg računovodstva posebno raspoređuje i evidentira prihode podružnica i županijskih vijeća. Prihodi od članarina i prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se podružnicama, županijskim vijećima, a dio ostaje središnjim tijelima.

Druge prihode organizacijskih jedinica treba naplaćivati na jedinstveni žiro račun, a evidentirati i rasporediti u punom iznosu u korist podružnica i županijskih vijeća. Podružnice i županijska vijeća dužni su do konca siječnja donijeti financijski plan priliva i odliva sredstava za tekuću kalendarsku godinu. Podružnice i županijska vijeća mogu raspolagati sredstvima do visine stvarno raspoloživih sredstava iskazanih na računima podružnica u središnjem računovodstvu. Prema navedenom Pravilniku, plaćanja računa za podružnice i županijska vijeća treba obavljati na temelju naloga za plaćanje koji je potpisao predsjednik podružnice, odnosno županijskog vijeća, te je ovjeren pečatom. Nalog s originalnim dokumentom (računom, predračunom) treba dostaviti tajništvu, koje nakon obavljanja potrebnih provjera obavlja plaćanje.

U tajništvu Stranke ručno se prate raspoloživa sredstva podružnica i županijskih vijeća, što zahtijeva povećani opseg posla, a podaci nisu u potpunosti pouzdani.

Državni ured za reviziju predlaže praćenje raspoloživih sredstava podružnica i županijskih vijeća putem odgovarajućeg računalnog programa, koji bi omogućio istovremeno evidentiranje prihoda i rashoda za Stranku kao cjelinu, te za odgovarajuću podružnicu, županijsko vijeće ili središnjicu.

Financijsko poslovanje obavljalo se većinom u skladu s donesenom Odlukom o financijskom poslovanju i Pravilnikom o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, o upotrebi pečata i memoranduma, dok se u pojedinim slučajevima nije postupalo prema navedenim internim aktima.

Navedenim aktima određeno je da se svi prihodi u skladu sa zakonskim propisima uplaćuju na jedinstveni račun novčanih sredstava, a financijsko poslovanje u 2007. obavljalo se putem četiri računa otvorena u različitim bankama. Tijekom 2007. jedan račun je zatvoren, te se od tada poslovanje vodi putem tri računa:

- na jedan račun prikupljaju se sredstva iz državnog proračuna,
- na drugi račun prikupljaju se sredstva iz proračuna jedinica lokalne i regionalne uprave osim iz proračuna grada Zagreba, te članarine i donacije, a
- na treći račun prikupljaju se sredstva iz proračuna Grada Zagreba.

Državni ured za reviziju je mišljenja da nije potrebno naplaćivati prihode na više računa, već da je za financijsko poslovanje stranke dostatan jedan osnovni račun novčanih sredstava, u skladu s donesenim Pravilnikom o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja.

Pojedine podružnice i županijska vijeća ostvarivali su rashode i dostavljali naloge za plaćanje središnjem računovodstvu u iznosima većim od raspoloživih sredstava.

Državni ured za reviziju predlaže pojačati kontrolu nad trošenjem sredstava s kojima raspolažu podružnice i županijska vijeća.

Za pojedine članove plaćani su troškovi prijevoza i smještaja na službenom putu. Putni nalozi za službeni put nisu izdavani. Navedeni rashodi evidentirani su na temelju računa putničke agencije ili hotela, koji glase na Stranku. Račune je ovjerio predsjednik stranke. Drugi rashodi vezano za službena putovanja nisu ostvareni, osim rashoda koji se odnose na održavanje službenih automobila i gorivo za navedene automobile.

Odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se rashodi za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava, kojima se dokazuju rashodi i drugi podaci navedeni na putnom nalogu.

Državni ured za reviziju nalaže obračun rashoda za službena putovanja u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Pojedinim članovima plaćane su usluge korištenja mobilnih telefona. Internim propisima Stranke nije određeno koji članovi i na kojim položajima imaju pravo na podmirenje troškova mobilnih telefona, a također nisu određeni maksimalni mjesečni iznosi troškova koje podmiruje Stranka.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje pisanog dokumenta kojim će se utvrditi koji članovi Stranke s obzirom na položaj, imaju pravo na podmirenje troškova mobilnih telefona, kao i iznos mjesečnog troška za pojedine članove koje podmiruje Stranka. Također, predlaže donošenje odluke kojom bi se odredio maksimalni iznos rashoda za gorivo za službene automobile, koji se pokrivaju na teret Stranke.

U skladu s odredbama Statuta, Nadzorni odbor je obavio nadzor nad poslovanjem, te sastavio godišnje izvješće za Glavni stan Stranke. U izvješću je skrenuta pozornost na potrebu poboljšanja i bolje kontrole naplate prihoda od jedinica lokalne i regionalne uprave i prihoda od članarina, te na poboljšanje kontrole nad rashodima koje ostvaruju podružnice i županijska vijeća.

3.3. Financijski izvještaji

U skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, za 2007. su sastavljeni propisani financijski izvještaji: bilanca, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2007. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanim roku. Uz financijske izvještaje dostavljena je i godišnja evidencija o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama).

- Račun prihoda i rashoda

U računu prihoda i rashoda, iskazani su ukupni prihodi u iznosu 10.800.592,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 10.820,791,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 20.199,00 kn.

U ukupnim приходima iskazani su prihodi iz salda fonda, odnosno višak prihoda koji je ostvaren ranijih godina u iznosu 2.124.900,00 kn. Prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija neutrošene prihode iz ranijih godina moguće je ponovno iskazati unutar prihoda u obračunskom razdoblju kada su utrošeni.

Pojedini podaci u računu prihoda i rashoda razlikuju se od podataka u poslovnim knjigama. U financijskim izvještajima rashodi za usluge i rashodi za energiju iskazani su u iznosu većem od iznosa iskazanog u poslovnim knjigama za ukupno 82.948,00 kn. Rashodi za materijal, rashodi za zaposlene, nematerijalni rashodi i drugi rashodi iskazani su u manjem iznosu od iznosa iskazanog u poslovnim knjigama ukupno za 82.363,00 kn. U financijskim izvještajima drugi prihodi iskazani su za 14.624,00 kn više, a prihodi iz proračuna za 12.841,00 kn manje od iznosa iskazanog u poslovnim knjigama.

S obzirom da navedene razlike nisu vrijednosno značajne, nisu imale značajan utjecaj na realnost i objektivnost iskazivanja prihoda i rashoda u financijskim izvještajima. Podaci iz financijskih izvještaja trebaju odgovarati podacima u poslovnim knjigama.

Unutar prihoda iskazani su prihodi od transfera u iznosu 452.586,00 kn, a unutar rashoda iskazani su rashodi za transfere u iznosu 452.586,00 kn. Prihodi od transfera, te rashodi za transfere odnose se na prijenos sredstava s jednog računa novčanih sredstava na drugi račun, te navedenim poslovnim događajem nisu ostvarivani prihodi i rashodi. Zbog iskazivanja prijenosa novčanih sredstava s jednog računa na drugi unutar prihoda i rashoda, ukupni prihodi i rashodi iskazani su u većem iznosu za 452.586,00 kn ili 4,4%. Prema odredbama članka 12. stavka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, podaci u financijskim izvještajima moraju pružati istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, te prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže financijske izvještaje sastavljati u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Bilanca

U bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. vrijednost aktive i pasive iskazana je u iznosu 690.722,00 kn.

Aktiva se sastoji od dugotrajne druge materijalne imovine u iznosu 510.841,00 kn i kratkotrajne imovine u iznosu 179.881,00 kn. Kratkotrajna imovina se odnosi na novčana sredstva.

Pasiva se sastoji od obveza u iznosu 572.650,00 kn, te izvora financiranja u iznosu 118.072,00 kn. U okviru izvora financiranja iskazani su izvori financiranja iz proračuna u iznosu 138.271,00 kn i negativni saldo fonda u iznosu 20.199,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, aktiva, odnosno pasiva manje su iskazane za 1.835.484,00 kn. Osnovni razlog za smanjenje aktive i pasive je smanjenje stanja novčanih sredstva, koje je koncem 2007. bilo manje za 1.949.899,00 kn u odnosu na stanje koncem 2006.

Prema evidenciji o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama), ostvarene su donacije u iznosu 1.124.228,00 kn. Odnose se na donacije u novcu u iznosu 1.095.025,00 kn i donacije u obliku proizvoda, tržišne vrijednosti u iznosu 29.203,00 kn. Evidencija sadrži podatke o namjeni, odnosno aktivnostima koje su financirane sredstvima donacija.

Nadzorni odbor Stranke je u ožujku 2008. izrazio potpunu suglasnost na financijske izvještaje za 2007.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da završni račun i financijsko izvješće u kojem se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, političke stranke dostavljaju Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija, te objavljuju na web stranici stranke. Stranka je dostavila završni račun i financijsko izvješće navedenim tijelima, te ih objavila na web stranici.

Podaci o fizičkim i pravnim osobama od kojih su donacije primljene, nisu objavljeni na web stranici.

Državni ured za reviziju nalaže javno prikazivanje porijekla primljenih dobrovoljnih priloga, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

3.4. Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen. Odredbom članka 11. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitna organizacija na koncu godine obvezno usklađuje stanje imovine i njenih izvora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Popisom se utvrđuje stanje na dan 31. prosinca. Prema obrazloženju popis imovine i obveza obavljao se svake četiri godine, sa izborom novih dužnosnika Stranke, te će se obaviti u 2008.

Državni ured za reviziju nalaže, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, obavljanje popisa imovine i obveza koncem svake poslovne godine, te usklađivanje stanja iskazanog u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

3.5. Potraživanja i obveze

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima potraživanja nisu iskazana.

Obveze su iskazane u iznosu 572.650,00 kn, odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 297.589,00 kn, obveze za kratkoročni zajam u iznosu 200.000,00 kn, te obveze za dugoročni kredit u iznosu 75.061,00 kn. Obveze prema dobavljačima odnose se na obveze za grafičko oblikovanje i tisak letaka i brošura u iznosu 160.894,00 kn i obveze za izradu plakata u iznosu 136.695,00 kn, a podmirene su početkom 2008.

Ugovor o kratkoročnom zajmu u iznosu 200.000,00 kn zaključen je s pravnom osobom početkom studenoga 2007. Ugovorena je kamatna stopa godišnje 9,0%, te rok vraćanja kredita 180 dana, odnosno svibanj 2008.

Obveze za dugoročni kredit odnose se na obveze za kupnju automobila prema ugovoru o financijskom leasingu koji je zaključen u 2006. Automobil se otplaćuje u mjesečnim obrocima u iznosu 458,85 CHF, u protuvrijednosti u kunama, uvećano za kamatu i porez na dodanu vrijednost. Plaćanje dospjelih obroka obavlja se u roku. Zadnji obrok dopijeva u siječnju 2011.

4. NOVČANA SREDSTVA

Stanje novčanih sredstava u banci na dan 31. prosinca 2007. iskazano je u financijskim izvještajima u iznosu 179.881,00 kn. Iskazano stanje novčanih sredstava odnosi se na stanje na računima u banci, dok u blagajni nije bilo novčanih sredstava. Iskazano stanje odgovara stanju novčanih sredstava iskazanom u poslovnim knjigama, te stvarnom stanju iskazanom na izvodima iz računa, koji su otvoreni kod tri banke.

5. PRIHODI

Prihodi su planirani u iznosu 12.600.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 10.800.592,00 kn. Prihodi iskazani u financijskim izvještajima za pojedine skupine prihoda razlikuju se od iznosa iskazanih u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama drugi prihodi iskazani su za 14.624,00 kn manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima, a prihodi iz proračuna za 12.841,00 kn više od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima. Prema poslovnim knjigama, prihodi iznose 10.798.809,00 kn, što je za 1.783,00 kn ili 0,02% manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima.

U tablici broj 1. daje se pregled prihoda u 2007. prema podacima iz financijskih izvještaja.

Tablica broj 1

Pregled prihoda u 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	Udjel u %
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	6.600.000,00	6.641.609,00	64,2
2.	Prihodi od članarina	900.000,00	436.520,00	4,2
3.	Prihodi od transfera	-	452.586,00	-
4.	Drugi prihodi	5.100.000,00	3.269.877,00	31,6
A	Ukupni prihodi	12.600.000,00	10.800.592,00	-
B	Prihodi od transfera	-	452.586,00	-
C	Prihodi (A-B)	12.600.000,00	10.348.006,00	100,0

U okviru prihoda iskazani su prihodi od transfera u iznosu 452.586,00 kn, a u okviru rashoda iskazani su rashodi za transfere u istom iznosu. S obzirom da se navedeni prihodi i rashodi odnose na prijenos novčanih sredstava s jednog računa na drugi, ukupni prihodi te ukupni rashodi iskazani su u većem iznosu za 452.586,00 kn ili 4,4%. Prihodi su trebali biti iskazani u iznosu 10.348.006,00 kn.

Najznačajniji prihodi su prihodi iz proračuna koji su iskazani u iznosu 6.641.609,00 kn i u ukupnim приходima sudjeluju sa 64,2%. Drugi prihodi iskazani su u iznosu 3.269.877,00 kn i u ukupnim приходima sudjeluju s 31,6%. U okviru drugih prihoda značajan je višak prihoda iz ranijih godina koji iznosi 2.124.900,00 kn, odnosno 20,5% ukupnih prihoda.

5.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna planirani su u iznosu 6.600.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 6.641.609,00 kn. Iskazani prihodi iz proračuna odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 4.181.922,00 kn i prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.459.687,00 kn.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna planirani su u iznosu 4.400.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.181.922,00 kn. Navedeni prihodi ostvareni su prema broju zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru u iznosu 2.091.001,00 kn, te kao naknada troškova izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu 2.090.921,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna prema broju zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru planirani su u iznosu 2.200.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.091.001,00 kn.

Prema odredbama Zakona o političkim Strankama i Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka osiguravaju se u državnom proračunu u visini 0,056% tekućih izdataka proračuna iz prethodne godine. Državnim proračunom za 2007. planirana su sredstva za rad političkih stranaka u iznosu od 49.200.000,00 kn. Prema propisima, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, a pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njenih zastupnika u Hrvatskom saboru.

U skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora je u siječnju 2007. donio Odluku o raspoređivanju sredstava državnog proračuna za rad političkih stranaka. Prema navedenoj Odluci, Stranci su raspoređena sredstva u iznosu 2.249.324,00 kn, što tromjesečno iznosi 562.331,00 kn. Sredstva državnog proračuna doznačena su Stranci za tri tromjesečja u raspoređenom iznosu, dok su za četvrto tromjesečje doznačena u manjem iznosu za 158.403,00 kn. Sredstva su umanjena na temelju Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o raspoređivanju sredstava državnog proračuna za rad političkih stranaka, koja je donesena u listopadu 2007., zbog prelaska dva zastupnika u nezavisne zastupnike.

Prihodi iz državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe planirani su u iznosu 2.200.000,00 kn, a ostvareni su iznosu 2.090.921,00 kn. Prema odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, parlamentarne političke stranke koje sudjeluju na izborima imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za godinu u kojoj se provode izbori. Na temelju navedene odredbe, Državno izborno povjerenstvo je u studenom 2007. donijelo Odluku o naknadi troškova izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor. U skladu s navedenom Odlukom, Stranci su u studenom 2007. iz državnog proračuna doznačena sredstva u iznosu 2.090.921,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave planirani su u iznosu 2.200.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 2.459.687,00 kn.

Prema odredbama članka 8. do 12. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke se redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena Stranka ima u predstavničkom tijelu općine, grada i županije. Raspoređena sredstva jedinice lokalne i područne samouprave trebaju doznačavati tromjesečno u jednakim iznosima na žiro račun organizacijske jedinice političke stranke na razini odgovarajuće jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.459.687,00 kn, odnose se na prihode iz proračuna županija u iznosu 1.232.470,00 kn, gradova u iznosu 1.011.354,00 kn i općina u iznosu 215.863,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su iz proračuna Zagrebačke županije u iznosu 382.618,00 kn i iz proračuna grada Zagreba u iznosu 290.071,00 kn.

Prema Pravilniku o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, prihodi od proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se podružnicama, županijskom vijeću Stranke, te središnjim tijelima Stranke.

Naplata prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se ne kontrolira. Manji broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je dostavio obavijest o raspoređenim sredstvima za Stranku, a većina jedinica nije dostavila navedenu obavijest, te nije moguće kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva su doznačavale u različitim intervalima, jednom ili više puta u tijeku godine.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti pomoćne evidencije o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Predlaže se putem navedenih predstavnika pribaviti dokumentaciju o sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su raspoređena za Stranku, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih sredstava.

5.2. Prihodi od članarina

Prihodi od članarina planirani su u iznosu 900.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 436.520,00 kn.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, političke stranke radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva mogu stjecati prihode od članarina. Članarinom se smatra redoviti novčani iznos što ga član stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke.

Odredbama Statuta određeno je da su članovi Stranke dužni redovito plaćati članarinu, a članu koji se ogriješi o Statut ili radi suprotno temeljnim načelima Stranke, mogu se izreći stegovne mjere. Prema odluci Glavnog stana određena je godišnja članarina za 2007., a pojedini članovi su dužni platiti uvećane iznose članarina. Najviši iznos članarine dužni su platiti zastupnici u Hrvatskom saboru, gradonačelnici, župani, zamjenici župana i članovi poglavarstava županija i gradova koji dužnost obnašaju profesionalno.

Predsjednici podružnica zaduženi su podijeliti uplatnice za članarine članovima u svojoj podružnici, koji uplatu obavljaju izravno na račun Stranke. Pojedini članovi ne plaćaju članarinu. Za 2007. članarinu nije platilo više od 50,0% članova. Prema broju upisanih članova, prihodi od članarina trebali su biti tri puta veći od iskazanih. Članovi koji nisu platili članarinu, nisu imali pravo glasovanja kod biranja članova u tijela Stranke. U travnju 2008. pojedine odredbe Statuta su izmijenjene, te je određeno da članstvo u Stranci prestaje na temelju pisane izjave predsjednika podružnice, s područja na kojem boravi upisani član, da je član odbio uplatiti članarinu. Određeno je da neplaćanje članarine predstavlja tešku povredu odredbi Statuta.

Državni ured za reviziju predlaže više pažnje posvetiti naplati članarine, te se pridržavati odredbi Statuta.

O primitku članarina vođene su evidencije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Potvrde članovima o uplati članarina Stranka nije izdavala. Obrazloženo je da potvrde nisu izdavane zbog velikog broja članova od kojih je primljena članarina, kao i zbog toga što članovi imaju kopiju uplatnice kao dokaz o uplati članarine. Odredbama članka 3. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata propisano je da su političke stranke dužne izdavati potvrde o primitku članarina. Prema odredbama članka 6. navedenog Pravilnika, politička Stranka dužna je izdavati potvrde o primitku članarina, najkasnije u roku od 30 dana od isteka godine u kojoj je članarina primljena.

Državni ured za reviziju nalaže izdavanje potvrda o primitku članarina u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

5.3. Drugi prihodi

Drugi prihodi planirani su u iznosu 5.100.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 3.269.877,00 kn.

U poslovnim knjigama drugi prihodi su iskazani u iznosu 3.255.253,00 kn, što je za 14.624,00 kn manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima. Prema podacima u poslovnim knjigama, drugi prihodi se odnose na prihode iz salda fonda u iznosu 2.124.900,00 kn, prihode od donacija u iznosu 1.099.525,00 kn i prihode od kamata na sredstva na računima i nadoknade šteta od osiguravajući društava u iznosu 30.828,00 kn.

- Prihodi iz salda fonda

Prihodi iz salda fonda iskazani su u iznosu 2.124.900,00 kn, a odnose se na stanje novčanih sredstava na računima u bankama na da 1. siječnja 2007. Navedeni prihodi ostvareni su ranijih godina. Odlukom Predsjedništva iz ožujka 2007., višak sredstava zatečen na računima početkom 2007. raspoređen je za financiranje redovitih aktivnosti Stranke u 2007.

- Prihodi od donacija

Prihodi od donacija, odnosno dobrovoljnih priloga iskazani su u iznosu 1.099.525,00 kn, od čega se na donacije od pravnih osoba odnosi 879.800,00 kn, a od fizičkih osoba 219.725,00 kn.

Iznosi primljenih donacija od pojedinih pravnih i fizičkih osoba, u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. O primitku dobrovoljnih priloga (donacija) vođene su evidencije i izdane potvrde u skladu s odredbama navedenog Zakona i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora nisu ostvarene.

Donacije u iznosu 1.099.525,00 kn primljene su u novcu za sljedeće namjene:

- financiranje predizborne kampanje u iznosu 772.800,00 kn,
- podizanje spomenika Anti Starčeviću u Osijeku u iznosu 292.500,00 kn,
- organizaciju ultramaratona u iznosu 14.500,00 kn,
- te za druge potrebe podružnica u iznosu 19.725,00 kn.

U svibnju 2007. Predsjedništvo je donijelo odluku da će Stranka kao suorganizator, sudjelovati u projektu podizanja spomenika dr. Anti Starčeviću u Osijeku, te da će putem svojih dužnosnika i članova pomoći Udruzi Dr. Ante Starčević, koja je pokrenula projekt podizanja spomenika, u prikupljanju novčanih sredstava i organizaciji aktivnosti u svezi projekta. Prikupljena novčana sredstva od pravnih i fizičkih osoba u iznosu 292.500,00 kn u cijelosti su doznačena na račun Udruge.

Donacije namijenjene za organizaciju ultramaratona u iznosu 14.500,00 kn, u cijelosti su namjenski utrošene za kupnju majica i kapa za sudionike ultramaratona.

Druge donacije također su utrošene u skladu s namjenama.

Osim novčanih donacija, od pravne osobe primljena je donacija u obliku proizvoda u vrijednosti 29.203,00 kn. Navedena donacija se odnosi na primljenu računalnu opremu. Vrijednost navedene imovine evidentirana je u poslovnim knjigama na računima imovine, a nije iskazana na računima prihoda. Donacija opreme iskazana je u evidencijama o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama). Pravna osoba od koje je primljena donacija, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, izdala je račun prema kojem vrijednost donirane računalne opreme s porezom na dodanu vrijednost iznosi 29.203,00 kn.

6. RASHODI

Rashodi su planirani u iznosu 12.550.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 10.820.791,00 kn.

Rashodi iskazani u financijskim izvještajima za pojedine skupine rashoda razlikuju se od iznosa iskazanih u poslovnim knjigama. U financijskim izvještajima rashodi za usluge iskazani su u iznosu većem za 71.733,00 kn, a rashodi za energiju u iznosu većem za 11.215,00 kn, od iznosa iskazanog u poslovnim knjigama. Navedeni rashodi iskazani su u većem iznosu ukupno za 82.948,00 kn. U financijskim izvještajima u manjem iznosu od iznosa iskazanog u poslovnim knjigama iskazani su rashodi za materijal za 29.531,00 kn, rashodi za zaposlene za 22.319,00 kn, nematerijalni rashodi za 14.542,00 kn, te drugi rashodi za 15.971,00 kn. Navedeni rashodi iskazani su u manjem iznosu ukupno za 82.363,00 kn.

U sljedećoj tablici daje se pregled rashoda u 2007. koji su iskazani u financijskim izvještajima.

Tablica broj 2

Pregled rashoda u 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano	Ostvareno	Udjel u %
1	2	3	4	5
1.	Materijalni rashodi	10.400.000,00	8.879.213,00	85,6
1.1.	Rashodi za materijal	100.000,00	73.456,00	0,7
1.2.	Rashodi za energiju	200.000,00	150.984,00	1,5
1.3.	Rashodi za usluge	10.100.000,00	8.654.773,00	83,5
2.	Rashodi za zaposlene	300.000,00	210.399,00	2,0
3.	Nematerijalni rashodi	1.500.000,00	1.068.464,00	10,3
4.	Transferi	-	452.586,00	-
5.	Rashodi za investicije	300.000,00	192.073,00	1,9
6.	Drugi rashodi	50.000,00	18.056,00	0,2
A	Ukupni rashodi	12.550.000,00	10.820.791,00	-
B	Transferi	-	452.586,00	-
C	Rashodi (A-B)	12.550.000,00	10.368.205,00	100,0

U okviru rashoda iskazani su rashodi za transfere u iznosu 452.586,00 kn, a u okviru prihoda iskazani su prihodi od transfera u istom iznosu. S obzirom da se navedeni prihodi i rashodi odnose na prijenos novčanih sredstava s jednog računa na drugi, ukupni prihodi te ukupni rashodi iskazani su u većem iznosu za 452.586,00 kn ili 4,4%. Rashodi su trebali biti iskazani u iznosu 10.368.205,00 kn.

6.1. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi planirani su u iznosu 10.400.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 8.879.213,00 kn. Iskazani materijalni rashodi odnose se na rashode za materijal u iznosu 73.456,00 kn, rashode za energiju u iznosu 150.984,00 kn i rashode za usluge u iznosu 8.654.773,00 kn.

Rashodi za materijal iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu 102.987,00 kn, što je za 29.531,00 kn više od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima. Rashodi za energiju iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu 139.769,00 kn, što je za 11.215,00 kn manje od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima.

Rashodi za materijal u iznosu 102.987,00 kn odnose se na uredski materijal – papire, tonere, olovke, kuverte, memorandume, zamolnice za članstvo, te razne druge materijale i sredstva za čišćenje u iznosu 67.972,00 kn, te sitni inventar u iznosu 35.015,00 kn. U okviru rashoda za sitni inventar vrijednosno značajniji rashod u iznosu 20.740,00 kn, odnosi se na montažne stalke koji su korišteni pri provođenju izborne promidžbe.

Rashodi za energiju u iznosu 139.769,00 kn, odnose se na utrošenu električnu energiju u iznosu 47.108,00 kn, te na utrošeni benzin i dizel gorivo, plin, toplinsku energiju i lož ulje u iznosu 92.661,00 kn.

6.1.1. Rashodi za usluge

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 10.100.000,00 kn, a u financijskim izvještajima iskazani su u iznosu 8.654.773,00 kn. U poslovnim knjigama rashodi za usluge iskazani su u iznosu 8.880.628,00 kn, a ako se isključe računi za usluge koji nisu plaćeni u iznosu 297.588,00 kn, rashodi za usluge iznose 8.583.040,00 kn. U financijskim izvještajima rashodi za usluge iskazani su u iznosu većem od navedenog za 71.733,00 kn.

U tablici broj 3 daje se pregled rashoda za usluge u 2007.

Tablica broj 3

Pregled rashoda za usluge u 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta usluge	Izvršeno
1	2	3
1.	Rashodi za usluge promidžbe	6.753.130,00
1.1.	Promidžba na televizijskim programima	2.736.102,00
1.2.	Izrada promidžbenog materijala	1.050.958,00
1.3.	Najam plakatnih površina i izrada plakata	756.242,00
1.4.	Ozvučenje, snimanje i obrada snimljenog materijala	730.978,00
1.5.	Promidžba u tiskovnim medijima	587.188,00
1.6.	Intelektualne i osobne usluge	396.138,00
1.7.	Promidžba na radio programima	367.683,00
1.8.	Najam prostora i opreme	127.841,00
2.	Rashodi za druge usluge	1.829.910,00
2.1.	Prijevozne usluge	817.958,00
2.2.	Usluge najma	348.679,00
2.3.	Intelektualne i osobne usluge	86.260,00
2.4.	Komunalne usluge i usluge održavanja	47.400,00
2.5.	Druge vanjske usluge	529.613,00
	Ukupno	8.583.040,00

6.1.1.1. Rashodi za usluge promidžbe

U okviru rashoda za usluge iskazani su rashodi za usluge promidžbe u iznosu 6.753.130,00 kn. Većina navedenih rashoda odnosi se na promidžbu vezanu za parlamentarne izbore, dok se manji dio rashoda odnosi na promidžbu vezanu za lokalne izbore i drugo.

Najznačajniji rashodi za promidžbu u iznosu 4.229.995,00 kn odnose se na promidžbu u televizijskim programima i radio programima, izradu plakata i najam plakatnih površina, promidžbu u tiskovnim medijima, te snimanje i montažu promidžbenog materijala. Drugi rashodi vezani za promidžbu odnose se na usluge najma, intelektualne i osobne usluge i druge vanjske usluge u iznosu 2.523.135,00 kn.

Prema odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, svaka politička Stranka koja je istakla liste za izbor zastupnika u Sabor, dužna je do početka izborne promidžbe objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu.

U skladu s odredbama navedenog Zakona, početkom studenoga 2007. objavljen je okvirni plan financiranja izborne promidžbe Stranke, prema kojem su za navedene namjene planirani rashodi u iznosu 7.500.000,00 kn.

Izbornu promidžbu planirano je financirati iz sljedećih izvora:

- sredstva iz proračuna i od članarina u iznosu 4.000.000,00 kn,
- višak prihoda iz ranijih godina u iznosu 2.000.000,00 kn, te
- iz donacija fizičkih i pravnih osoba u iznosu 1.500.000,00 kn.

Sredstva za izbornu promidžbu planirano je utrošiti za financiranje sljedećih rashoda:

- oglašavanje u elektroničkim medijima u iznosu 2.800.000,00 kn,
- izradu promidžbenih materijala u iznosu 1.200.000,00 kn,
- oglašavanje plakatima u iznosu 750.000,00 kn,
- organizaciju skupova u iznosu 600.000,00 kn,
- oglašavanje u tiskovnim medijima u iznosu 350.000,00 kn, te
- drugih rashoda u iznosu 1.800.000,00 kn.

Sredstva za izbornu promidžbu korištena su za financiranje rashoda utvrđenih u planu financiranja izborne promidžbe.

Rashodi za usluge promidžbe u iznosu 6.753.130,00 kn, a odnose se na sljedeće usluge:

- promidžba na televizijskim programima u iznosu 2.736.102,00 kn,
 - izradu promidžbenog materijala u iznosu 1.050.958,00 kn,
 - najam plakatnih površina i izradu plakata u iznosu 756.242,00 kn,
 - ozvučenje, snimanje i obrada promidžbenog materijala u iznosu 730.978,00 kn,
 - promidžbu u tiskovnim medijima u iznosu 587.188,00 kn,
 - intelektualne i osobne usluge u iznosu 396.138,00 kn,
 - promidžbu na radio programima u iznosu 367.683,00 kn, te
 - najam poslovnih prostora i video opreme za predizborne skupove u iznosu 127.841,00 kn.
- Promidžba na televizijskim programima

Rashodi za promidžbu na televizijskim programima iskazani su u iznosu 2.736.102,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na usluge plaćene društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu u iznosu 2.324.280,00 kn i društvu za usluge reklame i ekonomske propagande u iznosu 180.715,00 kn.

HRT je u listopadu 2007. donijela programska pravila za praćenje izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, kojima je određeno da sadržaj promidžbenih poruka mora biti usko vezan uz programe političkih stranaka, te da je novčanu naknadu za objavljivanje promidžbenih poruka naručitelj dužan platiti unaprijed prije prvog emitiranja. Prema navedenim pravilima, HTV ima pravo odbiti emitirati promidžbeni spot, između ostalog, ako promidžbena poruka ili njezin sadržaj nisu u skladu s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske. Iz članaka u medijima slijedi da Etičko povjerenstvo HRT nije dopustilo emitiranje spota Stranka izbori/riva jer sadržaj nije usko vezan uz stranački program.

Društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu plaćene su usluge promidžbe u iznosu 2.324.280,00 kn, od čega na temelju ponude 2.200.572,00 kn, a na temelju računa u iznosu 123.708,00 kn.

Na temelju ponude od 26. listopada 2007., društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu za usluge promidžbe plaćeno je 2.200.572,00 kn, od čega 2.000.000,00 kn u razdoblju od 31. listopada do 14. studenoga 2007., a 200.572,00 kn plaćeno je 21. studenoga 2007. Prema ponudi, 86,0% vrijednosti usluga ili 1.896.123,00 kn, odnosi se na emitiranje promidžbenih spotova na televiziji, a 14,0% ili 304.449,00 kn na radio postajama, i to u razdoblju od 3. do 23. studenoga 2007. Na televizijskim programima prema priloženom media planu, trebalo je emitirati četiri spota – Zaštiti svoj san, Hrvatska Stranka prava, Stranka-ljudi i Stranka-novine. Trajanje navedenih spotova kreće se u rasponu od sedam do 29 sekundi. Od ukupne vrijednosti spotova na televiziji, na emitiranje spotova na HTV odnosilo se 1.109.130,00 kn, na Novoj TV 361.590,00 kn, na RTL Televiziji 330.360,00 kn, te na OTV i Z1 95.043,00 kn.

Usluge promidžbe na HTV, Novoj TV i RTL Televiziji plaćene su društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu prema ponudi, po cijenama iz cjenika navedenih televizija, uz uračunani popust od 50,0%, u skladu s cjenikom i uvjetima oglašavanja političkih stranaka koje su donijele spomenute televizije. Emitiranje spotova na OTV plaćeno je prema cjeniku, uz uračunani popust 40,0%, a na Z1 uz popust 15,0%. Do početka obavljanja revizije nije pribavljen račun od društva za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu s dokazima o količini i vrijednosti obavljenih usluga, odnosno terminima emitiranja spotova. Račun je pribavljen u vrijeme obavljanja revizije, iznos računa jednak je iznosu u ponudi. Dobavljač je računu priložio svoj pregled količine obavljenih usluga, a nije priložio ispis emitiranja spotova svake od televizijskih kuća, kao dokaz da su spotovi u navedenoj količini i vrijednosti emitirani. Stranka nije sa društvom za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu zaključila ugovor o obavljanju usluga promidžbe. O obavljanju navedenih usluga promidžbe trebalo je zaključiti ugovor kojim bi se regulirale obveze dobavljača vezano za izvršenje usluga, ispostavljanje konačnog obračuna s priložima koji dokazuju količinu i vrijednost usluga koje su obavile pojedine televizijske kuće, te koji bi sadržavao sve druge bitne odredbe iz ugovornog odnosa.

Za emitiranje spota Stranka-izbori/riva u trajanju 20 sekundi, društvo za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu ispostavilo je 9. studenoga 2007. račun za usluge u iznosu 123.708,00 kn. U računa je navedeno da je dospijeće plaćanja računa 8. siječnja 2008., a račun je podmiren 15. studenoga 2007. Račun je ispostavljen za devet emitiranja na Novoj TV prema media planu za razdoblje od 11. do 17. studeni 2007. Emitiranje navedenog spota dobavljač usluge je obračunao po punim cijenama Nove TV za dogovorene termine. Za parlamentarne izbore 2007., Nova TV je donijela opće uvjete oglašavanja političkih stranaka u zakonski reguliranom predizbornom periodu, prema kojima se na standardni cjenik odobrava dodatni popust od 50,0% na cijene iz redovnog cjenika, uz uvjet plaćanja predujmom. S obzirom da je račun plaćen u vrijeme emitiranja, pri naručivanju emitiranja navedenog spota na Novoj tv, Stranka je trebala voditi računa o učinkovitom trošenju novčanih sredstava. Obavljanje navedenih usluga trebalo je regulirati ugovorom, te plaćanje ugovoriti predujmom i postići uštedu od 50,0%. Dobavljač usluge nije dostavio dokumentaciju koja dokazuje da je spot emitiran prema utvrđenom media planu.

Državni ured za reviziju nalaže voditi računa o učinkovitom trošenju sredstava, a za obavljanje usluga zaključiti ugovor kojim se trebaju regulirati obveze dobavljača vezano za izvršenje usluga, ispostavljanje konačnog obračuna s priložima koji dokazuju stvarnu količinu i vrijednost obavljenih usluga, te sve druge bitne odredbe iz ugovornog odnosa. Nadalje, nalaže kontrolirati količinu obavljenih usluga, te u slučaju da su usluge obavljene u manjoj vrijednosti od plaćene, zatražiti povrat više uplaćenih sredstava.

Društvu za usluge reklame i ekonomske propagande, na temelju ponude za promidžbene aktivnosti plaćeno je 180.715,00 kn. Dobavljač je za obavljene usluge ispostavio račun u skladu s ponudom. Prema računu, za razdoblje od 8. do 23. studenoga 2007. obračunano je emitiranje promidžbenih poruka na radio postajama i emitiranje studijske emisije i promidžbenih poruka na lokalnim televizijama. Na obračunani iznos odobren je popust od 10,8%.

- Izrada promidžbenog materijala

Rashodi za usluge izrade promidžbenog materijala iskazani su u iznosu 1.050.958,00 kn. Navedeni rashodi ostvarivani su tijekom čitave 2007., a odnose se na majice s tiskom, olovke, upaljače, kalendare, privjeske, letke, razglednice, idejno i grafičko oblikovanje plakata, letaka i oglasa, izradu i postavljanje plakata, kape, mape, rokovnike, blokove, knjige, kišobrane, jakne, veste, te druge promidžbene materijale. Usluge su nabavljene od većeg broja dobavljača, s obzirom da su ih osim središnjice Stranke, naručivale i podružnice, i to od dobavljača na svom području. Vrijednosno značajniji rashodi unutar navedene skupine odnose se na usluge plaćene jednom dobavljaču u iznosu 430.295,00 kn. Za promidžbeni materijal i usluge dobavljač je ispostavio veći broja računa. U pojedinim računima navedenog dobavljača nije iskazana vrsta i količina nabavljenih materijala i usluga, već je u računu navedeno da se zaračunava promidžbeni materijal s uslugom otiska i veza.

Državni ured za reviziju nalaže ugovoriti količine i jedinične cijene za nabavu roba i usluga, te kontrolirati je li isporuka roba i usluga obavljena u skladu sa zaključenim ugovorom.

Državni ured za reviziju predlaže u slučaju potrebe nabave većih vrijednosti istovrsnih roba i usluga, objediniti potrebe podružnica i središnjice, kako bi se obavila ekonomičnija nabava, odnosno kako bi se raspoloživa novčana sredstva što učinkovitije iskoristila.

- Najam plakatnih površina i izrada plakata

Rashodi za najam plakatnih površina i izradu plakata iskazani su u iznosu 756.242,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na najam plaćen dvojici dobavljača. Za najam plakatnih površina na 350 lokacija za razdoblje od 25. listopada do 21. studenoga 2007., jednom dobavljaču plaćeno je na temelju ispostavljenog računa 563.310,00 kn. U računu su iskazane jedinične cijene za pojedine lokacije, te cijene za lijepljenje plakata. Cijene za pojedinu lokaciju ugovorene su u rasponu od 1.978,00 kn do 3.077,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. U prilogu računa nalazi se popis lokacija plakatnih površina. Drugom dobavljaču na temelju ispostavljenog računa, za ispis 17 jumbo plakata i najam 17 plakatnih površina u razdoblju od 11. listopada do 21. studenoga 2007. plaćeno je 94.668,00 kn.

- Ozvučenje, snimanje i obrada promidžbenog materijala

Rashodi za ozvučenje, snimanje i obradu promidžbenog materijala iskazani su u iznosu 730.978,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na dosnimavanje i montažu promidžbenog materijala – Korupcija, Droga, Branitelji u iznosu 236.192,00 kn, snimanje i obradu materijala za Konvenciju i Sabor u iznosu 222.040,00 kn, te rasvjetu, ozvučenje i scenografiju u dvorani u kojoj se održavala konvencija u iznosu 176.025,00 kn.

Navedene usluge obavila su tri dobavljača za što su ispostavili račune u navedenim iznosima.

- Promidžba u tiskovnim medijima

Rashodi za promidžbu u tiskovnim medijima iskazani su u iznosu 587.188,00 kn, a odnose se na oglase objavljene u Večernjem listu, u 24 sata, Glasu Slavonije, Jutarnjem listu, Slavonskom domu, Turopoljskom glasniku, Šibenskom listu, Dubrovačkom vjesniku, listu te drugim tiskovinama. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na oglase plaćene putem dva dobavljača.

Izdavaču dnevnih novina 24 sata na temelju predračuna plaćeno je za 15 objava oglasa u razdoblju od 9. do 23. studenoga 2007. ukupno 279.136,00 kn. Prema izračunu cijene 12 objava oglasa obračunano je na način da je na redovitu neto cijenu obračunan popust 15,0%, izborni popust 9,0%, te popust za predujam 15,0%. Tri objave oglasa nisu zaračunane. U dokumentaciji Stranke nema računa za navedene objave, ni dokumentacije koja bi potvrđivala da su oglasi objavljeni kako je navedeno u prilogu predračuna.

Državni ured za reviziju nalaže za usluge oglašavanja plaćene putem predračuna tražiti dobavljača račun i cjelovitu i dokumentaciju o obavljenim uslugama, odnosno unaprijed plaćenim objavama oglasa.

Na temelju ispostavljenog računa pravnoj osobi plaćena je objava oglasa u Glasu Slavonije, Jutarnjem i Večernjem listu i Slavonskom domu u iznosu 125.050,00 kn. U dokumentaciji nema podataka o veličini, cijeni i terminima objave oglasa, a objave nisu dokumentirane.

Državni ured za reviziju nalaže s dobavljačima usluga oglašavanja ugovarati veličinu oglasa, jedinične cijene i termine oglašavanja, kako bi se mogla pratiti realizacija ugovorenih usluga oglašavanja.

Drugi rashodi za promidžbu u tiskovnim medijima plaćeni su većinom izravno oglašivačima, a u dokumentaciji se nalaze dokazi o objava oglasa u razdoblju od 9. do 23. studenoga 2007.

- Intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne usluge vezani za promidžbu iskazani su u iznosu 396.138,00 kn. Navedeni rashodi odnose se na usluge studentskog servisa u iznosu 296.737,00 kn, autorske honorare u iznosu 96.070,00 kn, te fotografiranje članova stranke u iznosu 3.331,00 kn.

Rashodi za usluge studentskog servisa iskazani su u iznosu 296.737,00 kn. Ugovori sa studentima zaključivani su tijekom čitave godine. U ugovorima su navedeni podaci o razdoblju obavljanja poslova, količini odrađenih sati, jediničnoj cijeni sata rada, te neto iznos zarade studenta. U svim ugovorima navedeno je da se radi o administrativnim poslovima, a prema obrazloženju poslovi su bili vezani za izbornu promidžbu.

Rashodi za autorske honorare iskazani su u iznosu 96.070,00 kn, od čega se na honorar glazbenika-samostalnog umjetnika za nastupe na predizbornim skupovima odnosi 42.212,00 kn, honorar za izradu službene himne Stranke 41.858,00 kn, te na honorar za izradu glazbenog aranžmana, snimanja i produkcije izborne pjesme 12.000,00 kn. Na isplaćene honorare obračunan je i plaćen porez i prirez u skladu s propisima.

- Promidžba na radio programima

Rashodi za izbornu promidžbu na radio programima iskazani su u iznosu 367.683,00 kn. Navedeni rashodi većinom se odnose se na emitiranje reklamnih spotova i realizaciju promidžbenih emisija na lokalnim radio postajama.

6.1.1.2. Rashodi za druge usluge

Rashodi za druge usluge, iskazani su u iznosu 1.829.910,00 kn. Odnose se na prijevozne usluge u iznosu 817.958,00 kn, usluge najma u iznosu 348.679,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 86.260,00 kn, komunalne usluge i usluge održavanja u iznosu 47.400,00 kn i druge vanjske usluge u iznosu 529.613,00 kn.

Rashodi za prijevozne usluge iskazani su u iznosu 817.958,00 kn. Navedeni rashodi se odnose na za telefonske usluge i usluge interneta u iznosu 464.000,00 kn, avionske karte i smještaj u hotelima u iznosu 138.710,00 kn, prijevoz autobusima u iznosu 105.668,00 kn, poštarinu u iznosu 65.524,00 kn, te taxi prijevoz i najam automobila u iznosu 44.056,00 kn.

Rashodi za telefonske usluge i usluge interneta iskazani su u iznosu 464.000,00 kn. Odnose se na usluge mobilne telefonije u iznosu 318.154,00 kn, te fiksne telefonije i interneta u iznosu 145.846,00 kn.

U okviru rashoda za avionske karte i smještaj u hotelima u iznosu 138.710,00 kn, vrijednosno najznačajniji rashod u iznosu 22.826,00 kn, odnosi se na avionsku kartu i smještaj u hotelu za predsjednika stranke, tijekom službenog posjeta Washingtonu u ožujku 2007. Sva putovanja realizirana su preko putničke agencije, a račune za prijevoz i smještaj ovjerio je predsjednik stranke.

Vrijednosno najznačajniji rashod za usluge prijevoza autobusima odnosi se na troškove organiziranog prijevoza članova Stranke u Osijek na otkrivanje spomenika Anti Starčeviću u iznosu 44.260,00 kn. Drugi rashodi za prijevoz autobusima u iznosu 61.408,00 kn odnose se na organizirani prijevoz članova na konvenciju stranke, prijevoz u Bleiburg i Vukovar na obilježavanje obljetnica, te druge troškove prijevoza članova stranke na sjednice tijela Stranke.

Rashodi za usluge najma u iznosu 348.679,00 kn, odnose se na najam automobila u iznosu 152.880,00 kn, najam poslovnih prostora za tajništvo i podružnice Stranke u iznosu 139.063,00 kn, najam dvorane za konvenciju Stranke u iznosu 39.100,00 kn, najam kino dvorane i opreme za projekciju filma, te drugo u iznosu 17.636,00 kn.

Rashodi za najam automobila u iznosu 152.880,00 kn odnose se na najam osobnih automobila. U 2006. zaključena su dva ugovora o operativnom liesingu osobnih automobila na razdoblje od tri godine. Plaćanje najamnina ugovoreno je u 36 mjesečnih obroka.

Za jedan automobili mjesečna najamnina iznosi u protuvrijednosti 1.331,87 CHF, a zadnji obrok dopijeva u veljači 2009. Za drugi automobil mjesečna najamnina iznosi u protuvrijednosti 627,40 EUR, a zadnji obrok dopijeva u kolovozu 2009. Najamnina je plaćana u skladu sa zaključenim ugovorima.

Kao jamstvo da će korisnik pažljivo postupati s predmetom liesinga, u 2006. prema jednom ugovoru davatelju liesingu plaćena je jamčevina u protuvrijednosti 22.479,95 CHF, a prema drugom u protuvrijednosti 7.684,87 EUR. Ugovoreno je da će po isteku ugovora, nakon prodaje predmeta liesinga ili zaključenja novog ugovora o liesingu, te nakon podmirenja svih tražbina davatelja liesinga, preostali iznos jamčevine biti vraćen korisniku liesinga. U financijskim izvještajima i poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja za plaćenu jamčevinu.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za plaćene jamčevine prema ugovorima o operativnom liesingu automobila.

Rashodi za najam poslovnih prostora za središnjicu i podružnice iskazani u iznosu 139.063,00 kn. Najam za prostore plaća se jedinicama lokalne uprave, te pravnim i fizičkim osobama. Visina najamnine ovisi o najmodavcu, površini poslovnog prostora, lokaciji i gradu u kojem se poslovni prostor nalazi. Mjesečna najamnina za poslovne prostore kreće se u iznosima u rasponu od 169,00 kn do 2.500,00 kn.

Rashodi za intelektualne usluge u iznosu 86.260,00 kn odnose se na usluge odvjetnika u iznosu 85.400,00 kn i javnih bilježnika u iznosu 860,00 kn. S odvjetnikom su ugovorene usluge zastupanja i pružanja pravne pomoći u mjesečnoj vrijednosti 6.100,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Navedene usluge plaćane su mjesečno u skladu s ugovorom.

Rashodi za druge vanjske usluge iskazani su u iznosu 529.613,00 kn, a odnose se na usluge obrade podataka i istraživanja u iznosu 301.747,00 kn, održavanje automobila i opreme u iznosu 143.623,00 kn, cvjetne aranžmane u iznosu 47.145,00 kn, cestarine u iznosu 24.589,00 kn, tv pretplatu, internet, te druge rashode u iznosu 12.509,00 kn.

U okviru rashoda za usluge obrade podataka i istraživanja u iznosu 301.747,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na obradu tiskovina i selekciju članaka, te selektivno i kontinuirano praćenje informacija iz drugih medija u iznosu 140.872,00 kn, telefonsko istraživanje javnog mijenja u iznosu 50.386,00 kn, te idejno rješenje plakata u iznosu 42.090,00 kn.

U okviru rashoda za održavanje automobila i opreme u iznosu 143.623,00 kn, vrijednosno značajniji odnose se na održavanje tri osobna automobila u iznosu 70.929,00 kn, održavanje računala i informatičke opreme u iznosu 19.221,00 kn, te usluge čišćenja i pranja u iznosu 8.419,00 kn.

6.2. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu 300.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 210.399,00 kn. U poslovnim knjigama rashodi za zaposlene iskazani su u iznosu 232.718,00 kn, što je za 22.319,00 kn više od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima.

Rashodi za zaposlene iskazani u poslovnim knjigama u iznosu 232.718,00 kn, odnose se na bruto plaće u iznosu 196.248,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 32.870,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 3.600,00 kn.

Plaće se isplaćuju za dva zaposlenika. Plaće zaposlenicima obračunavane su i isplaćivane u iznosima koji su određeni prema zaključenim ugovorima o radu, a porezi i doprinosi obračunavani su i plaćani u skladu s propisima.

Drugi rashodi za zaposlene odnose se na naknade za godišnji odmor, božićnice i darove djeci. Navedene naknade obračunavane su i isplaćivane prema propisima.

6.3. Nematerijalni rashodi

Nematerijalni rashodi planirani su iznosu 1.500.000,00 kn, a iskazani su iznosu 1.068.464,00 kn.

U poslovnim knjigama nematerijalni rashodi iskazani su u iznosu 1.083.006,00 kn, što je za 14.542,00 kn više od iznosa koji je iskazan u financijskim izvještajima. Nematerijalni rashodi iskazani u poslovnim knjigama, odnose se na troškove reprezentacije u iznosu 567.428,00 kn, donacije u iznosu 397.422,00 kn, službena putovanja u iznosu 55.937,00 kn, premije osiguranja u iznosu 38.807,00 kn, bankarske naknade u iznosu 14.951,00 kn, te naknade šteta, ovrhe i drugo u iznosu 8.461,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju iskazani su iznosu 567.428,00 kn. Odnose se na rashode za ugostiteljske usluge koje su koristile podružnice u iznosu 438.391,00 kn, te na rashode za ugostiteljske usluga koje je koristila središnjica u iznosu 129.037,00 kn. Računi za ugostiteljske usluge koje su koristile podružnice, plaćani su na temelju internih naloga za plaćanje, u skladu s odredbama Pravilnika o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja. Rashodi za reprezentaciju središnjice u iznosu 129.037,00 kn odnose se na troškove ugostiteljskih usluga za Konvenciju, sjednicu Glavnog stana, predstavljanje web stranice i drugo. Vrijednosno značajniji rashod u okviru rashoda za reprezentaciju središnjice odnosi se na piće i hranu za Konvenciju održanu u rujnu 2007. u iznosu 31.920,00 kn.

Rashodi za donacije iskazani su iznosu 397.422,00 kn. Odnose se na sredstva koja su doznačena Udruzi Dr. Ante Starčević iz Osijeka u iznosu 292.500,00 kn, te na druge donacije u iznosu 104.922,00 kn. Sredstva navedenoj Udruzi doznačena su za sufinanciranje podizanja spomenika, a u cijelosti su prikupljena od pravnih i fizičkih osoba.

Druge donacije isplaćene su u pojedinačno manjim iznosima na temelju zamolbi raznih udruga. Unutar drugih donacija vrijednosno značajnija donacija u iznosu 30.000,00 kn, odnosi se na donaciju udruzi Život Vita, koja se bavi prevencijom, edukacijom i vanbolničkim liječenjem ovisnika o drogama.

Donacije su isplaćene na temelju odluka Predsjedništva, u skladu sa odredbama Statuta.

Rashodi za službena putovanja u iznosu 55.937,00 kn odnose se na noćenje i prehranu u hotelima za pojedine članove Stranke i goste. Vrijednosno značajniji trošak u okviru rashoda za službena putovanja u iznosu 12.344,00 kn, odnosi se na smještaj u hotelu za delegaciju Stranke za vrijeme službenog posjeta Vatikanu u lipnju 2007.

Rashodi za premije osiguranja u iznosu 38.807,00 kn, odnose se na kasko osiguranje i obavezno osiguranje od automobilske odgovornosti za tri automobila koje Stranka koristi na temelju ugovora o financijskom i operativnom leasingu.

6.4. Rashodi za investicije

Rashodi za investicije planirani su u iznosu 300.000,00 kn, a iskazani su iznosu 192.073,00 kn. U okviru rashoda za investicije iskazani su rashodi za nabavu opreme i uredskog namještaja u iznosu 172.207,00 kn i automobila u iznosu 19.866,00 kn.

Oprema i uredski namještaj nabavljani su za središnjicu i podružnice, a odnose se na računalnu opremu, projektor, hladnjak, digitalnu telefonsku centralu, usisavač, klima uređaj, stol, stolice i drugo.

Za nabavu automobila u siječnju 2006. zaključen je ugovor o financijskom leasingu vozila na razdoblje od pet godina. Za dio vrijednosti liesinga ugovoreno je plaćanje predujmom, a za dio otplata u 60 mjesečnih obroka u iznosu 458,85 CHF, u protuvrijednosti u kunama, uvećano za kamatu i porez na dodanu vrijednost. Plaćanje dospjelih obroka obavlja se u roku. U 2007. glavnica je otplaćena u iznosu 19.866,00 kn. Otplatom zadnjeg obroka, koji dopijeva 3. siječnja 2011., automobil treba postati vlasništvo Stranke.

6.5. Drugi rashodi

Drugi rashodi planirani su iznosu 50.000,00 kn, a iskazani su u iznosu 18.056,00 kn, što je za 31.944,00 kn ili 63,9% manje od planiranog iznosa. U poslovnim knjigama drugi rashodi iskazani su u iznosu 34.027,00 kn, što je za 15.971,00 kn više od iznosa iskazanog u financijskim izvještajima. Vrijednosno značajniji rashodi unutar navedene skupine odnose se na stručnu literaturu u iznosu 13.130,00 kn, te na školarinu za dodiplomski studij jedne zaposlenice u iznosu 12.261,00 kn.

7. NALAZ

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Političke stranke su dužne voditi poslovne knjige na način koji je određen propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. Vođenje poslovnih knjiga za sve ustrojstvene jedinice organizirano je u tajništvu, čime se osiguravaju cjeloviti podaci o financijskom poslovanju. Za poslovanje u 2007. putem računala vođene su četiri glavne knjige, a objedinjavanje podataka za potrebe sastavljanju financijskih izvještaja obavljano je ručno. Poslovne knjige su vođene prema propisima, osim što u pojedinim slučajevima propisi nisu dosljedno primjenjivani, te su učinjene određene manjkavosti i nepravilnosti.

U poslovnim knjigama nisu iskazana početna stanja imovine i izvora vlasništva. Koncem 2007. poslovne knjige nisu zaključene. Odredbama članaka 9. i 10. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se poslovne knjige vode za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini, početna stanja moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne godine, a na kraju poslovne godine poslovne knjige se zaključuju i pohranjuju.

Pojedini rashodi koji se odnose na istovrsne poslovne događaje, evidentirani su u poslovnim knjigama na različitim računima rashoda – rashodi za usluge održavanja, najam plakativnih površina, usluge snimanja i obrada filmova, te usluge prijevoza. Za raspored računa u glavnim poslovnim knjigama treba sastaviti interni računski plan u skladu s propisima i svojim potrebama, te ga pri evidentiranju poslovnih promjena dosljedno primjenjivati.

U glavnim knjigama, tijekom godine zatvarani su računi prihoda s računima rashoda, a za izračun financijskog rezultata nisu korišteni računi iz skupine višak ili manjak prihoda, što nije u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. Financijski rezultat na kraju poslovne godine trebao se utvrđivati sučeljavanjem prihoda i rashoda putem računa u skupini višak ili manjak prihoda.

Pomoćna knjiga dugotrajne imovine vođena je ručno, nije pregledna, te ne daje pouzdan i vjerodostojan pregled podatka o vrijednosti i vrstama dugotrajne imovine. Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen. Odredbom članka 11. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitna organizacija na koncu godine obvezno usklađuje stanje imovine i njenih izvora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Prema obrazloženju popis imovine i obveza obavljao se svake četiri godine, sa izborom novih dužnosnika Stranke, te će se obaviti u 2008.

U pojedinim slučajevima, iskazani su rashodi u poslovnim knjigama na temelju nepotpune dokumentacije. Dio rashoda za usluge promidžbe iskazan je na temelju ponude, a konačni račun dobavljača nije primljen. U pojedinim računima za nabavu promidžbenog materijala nema podataka koje su vrste i količine promidžbenog materijala nabavljene, te po kojoj cijeni. Odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se unos podataka u poslovne knjige temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, a sadržaj knjigovodstvene isprave mora biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj, te sadrži sve potrebne podatke. Prije unosa u poslovne knjige, knjigovodstvena isprava se mora kontrolirati.

Stranka ima unajmljen veći broj poslovnih prostora za potrebe podružnica, te za tajništvo. U dokumentaciji se nalaze pojedini ugovori o najmu, pojedinih ugovora nema, a prema obrazloženju nalaze se u podružnicama. Također nema popisa, odnosno evidencije o unajmljenim poslovnim prostorima.

U svibnju 2004. donesena je Odluka o financijskom poslovanju, a u 2005. Pravilnik o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, o upotrebi pečata i memorandumima. Prema navedenim internim aktima, sve prihode treba naplaćivati na jedinstveni žiro račun, a putem središnjeg računovodstva raspoređuju se na podružnice i županijska vijeća. Prihode od članarina i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave treba rasporediti podružnici, županijskom vijeću, i dio središnjim tijelima. Drugi prihodi podružnica i županijskih vijeća raspoređuju se u punom iznosu u njihovu korist. Pojedine podružnice i županijska vijeća mogu raspolagati sredstvima do visine raspoloživih sredstava koja su iskazana u evidenciji u središnjem računovodstvu. Financijsko poslovanje obavljalo se većinom u skladu s navedenom Odlukom i Pravilnikom, dok se u pojedinim slučajevima nije pridržavalo navedenih internih akata. Navedenim aktima određeno je da se svi prihodi u skladu sa zakonskim propisima uplaćuju na jedinstveni račun novčanih sredstava. Financijsko poslovanje u 2007. obavljalo se putem četiri računa novčanih sredstava koji su otvoreni u različitim bankama, a tijekom 2007. jedan račun je zatvoren, te se od tada poslovanje vodi putem tri računa. Pojedine podružnice i županijska vijeća ostvarivali su rashode i dostavljali naloge za plaćanje središnjem računovodstvu u iznosima većim od raspoloživih sredstava. Raspored prihoda na podružnice i županijska vijeća i praćenje njihovih raspoloživih sredstava obavlja se ručno, što zahtijeva povećani opseg posla, a podaci nisu u potpunosti pouzdani.

Za pojedine članove plaćani su troškovi prijevoza i smještaja na službenom putu. Rashodi su ostvareni na temelju računa putničke agencije ili hotela, koji glase na Stranku. Drugi rashodi vezano za službena putovanja nisu ostvareni, osim rashoda koji se odnose na održavanje službenih automobila i gorivo za navedene automobile. Putni nalozi nisu izdavani. Odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se rashodi za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava, kojima se dokazuju rashodi i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Za službena putovanja treba sastavljati putne naloge, te voditi odgovarajuće evidencije.

Pojedinim članovima plaćane su usluge korištenja mobilnih telefona. Stranke nema pisanu odluku kojom bi bilo određeno koji članovi i na kojim položajima imaju pravo na podmirenje troškova mobilnih telefona, a također nisu određeni maksimalni mjesečni iznosi troškova koje podmiruje Stranka.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje glavnih poslovnih knjiga po načelu dvojnog knjigovodstva, prema utvrđenom rasporedu računa iz računskog plana, te u skladu sa svim drugim odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže vođenje pomoćne knjige dugotrajne imovine na način koji će osigurati pouzdan pregled podatka o vrijednosti i vrstama dugotrajne imovine. Nalaže izdavanje putnih naloga, odnosno obračun rashoda za službena putovanja u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Državni ured za reviziju nadalje nalaže bolju kontrolu knjigovodstvenih isprava, odnosno pratiti izvršenje obveza dobavljača, te pribaviti potpunu dokumentaciju koja nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj i sadrži sve potrebne podatke.

Za nabavu roba i usluga značajnijih vrijednosti nalaže zaključivati ugovore sa svim potrebnim elementima kao i odredbama o ugovornoj kazni za slučaj da dobavljač ne izvrši obveze kako je ugovoreno.

Također nalaže, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, obavljanje popisa imovine i obveza koncem svake poslovne godine, te usklađivanje stanja iskazanog u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju predlaže popisati unajmljene poslovne prostore, te sastaviti evidenciju s podacima iz ugovora o unajmljenim poslovnim prostorima – lokacija prostora, trajanje ugovora, površina, ugovoren iznos mjesečne zakupnine, te drugi važni podaci vezani za troškove korištenja. Za poslovne prostore čiji najam nije reguliran ugovorom, potrebno je zaključiti ugovore o najmu.

Nadalje, predlaže bolju kontrolu nad trošenjem sredstava s kojima raspolažu podružnice i županijska vijeća. Predlaže se praćenje raspoloživih sredstava podružnica i županijskih vijeća putem odgovarajućeg računalnog programa, koji bi omogućio istovremeno evidentiranje prihoda i rashoda za Stranke kao cjelinu, te za odgovarajuću podružnicu, županijsko vijeće ili središnjicu.

Također predlaže donošenje odluke o najvišem dopuštenom iznosu rashoda za gorivo za službene automobile, te odluke kojim se određuje koji članovi s obzirom na položaj imaju pravo na podmirenje troškova mobilnih telefona i u kojem najviše dozvoljenom mjesečnom iznosu.

1.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. Navodi da će donijeti interne akte kojima će urediti područja poslovanja u skladu s nalazom.*

Financijski izvještaji

- 2.1. Za 2007. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: bilanca, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje. Nadzorni odbor Stranke je u ožujku 2008. izrazio suglasnost na financijske izvještaje.

Pojedini podaci u računu prihoda i rashoda razlikuju se od podataka iskazanih u poslovnim knjigama. U financijskim izvještajima prihodi su iskazani u većem iznosu za 1.783,00 kn, a rashodi su iskazani u većem iznosu za 585,00 kn, od iznosa iskazanih u poslovnim knjigama. S obzirom na iznose više i manje iskazanih pojedinih rashoda i prihoda, navedeno iskazivanje nije imalo utjecaja na realnost i objektivnost financijskih izvještaja. Financijske izvještaje treba sastavljati na temelju podataka iskazanih u poslovnim knjigama, odnosno podaci iskazani u financijskim izvještajima trebaju odgovarati podacima iskazanim u poslovnih knjigama.

Prihodi i rashodi iskazani su u većem iznosu za 452.586,00 kn ili 4,4%. Unutar prihoda iskazani su prihodi od transfera u iznosu 452.586,00 kn, a unutar rashoda iskazani su rashodi za transfere u istom iznosu. Iskazani transferi odnose se na prijenos sredstava s jednog računa novčanih sredstava na drugi račun, te navedenim poslovnim događajem nisu ostvareni prihodi i rashodi.

Prema odredbama članka 12. stavka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, podaci u financijskim izvještajima moraju pružati istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, te prihoda i rashoda.

Financijski izvještaji za 2007. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni na web stranici Stranke. Podaci o fizičkim i pravnim osobama od kojih su primljene donacije nisu objavljeni. Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da završni račun i financijsko izvješće u kojem se podrobno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, političke stranke dostavljaju Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija, te objavljuju na web stranici stranke.

Državni ured za reviziju nalaže javno prikazivanje porijekla primljenih dobrovoljnih priloga (donacija), u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Nadalje, nalaže sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.

Prihodi

- 3.1. Prihodi su iskazani u iznosu 10.800.592,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 4.181.922,00 kn, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.459.687,00 kn, prihode iz salda fonda u iznosu 2.124.900,00 kn, donacije u iznosu 1.099.525,00 kn, članarine u iznosu 436.520,00 kn te prihode od transfera i drugo u iznosu 498.038,00 kn.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazani su u iznosu 2.459.687,00 kn. Na prihode iz proračuna županija odnosi se 1.232.470,00 kn, gradova 1.011.354,00 kn i općina 215.863,00 kn. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke se redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena Stranka ima u predstavničkim tijelima navedenih jedinica. Raspoređena sredstva jedinice lokalne i područne samouprave trebaju doznačavati političkim Strankama tromjesečno. Manji broj navedenih jedinica dostavio je obavijest o raspoređenim sredstvima za Stranku, a većina jedinica nije dostavila navedenu obavijest, te nije moguće kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva su doznačavala u različitim intervalima.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 436.520,00 kn. Godišnja članarina za 2007. je određena s tim da su pojedini članovi dužni platiti veće iznose. Predsjednici podružnica zaduženi su da uplatnice za članarine podijele članovima, koji uplatu trebaju obaviti izravno na račun Stranke. Odredbama Statuta određeno je da su članovi dužni redovito plaćati članarini, a članu koji se ne pridržava odredbi Statuta mogu se izreći stegovne mjere. Za 2007. članarinu nije platilo više od 50,0% članova. Članovi koji nisu platili članarinu, nisu imali pravo glasovanja kod biranja članova u tijela Stranke.

U travnju 2008. izmijenjene su odredbe Statuta vezano za članarine su, te je određeno da članstvo u Stranci prestaje na temelju pisane izjave predsjednika podružnice da je član odbio uplatiti članarinu. Određeno je da neplaćanje članarine predstavlja tešku povredu odredbi Statuta. O primitku članarina vođene su evidencije u skladu s propisima. Članovima nisu izdavane potvrde o primitku članarina, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Državni ured za reviziju nalaže izdavanje potvrda o primitku članarina u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Državni ured za reviziju predlaže više pažnje posvetiti naplati članarine, te vezano za neplaćanje članarine postupati u skladu s odredbama Statuta. Nadalje, predlaže ustrojiti pomoćne evidencije o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Predlaže se putem navedenih predstavnika pribaviti dokumentaciju o sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su raspoređena za Stranku, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih sredstava.

3.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Rashodi za usluge promidžbe

- 4.1. U okviru rashoda za usluge iskazani su rashodi za promidžbu u iznosu 6.753.130,00 kn. U skladu s propisima, početkom studenoga 2007. Stranka je objavila Okvirni plan financiranja izborne promidžbe, prema kojem je za navedene namjene planirano utrošiti 7.500.000,00 kn. Sredstva za izbornu promidžbu planirana su iz proračuna i članarina u iznosu 4.000.000,00 kn, viška prihoda iz ranijih godina u iznosu 2.000.000,00 kn, te iz donacija u iznosu 1.500.000,00 kn. Sredstva je planirano utrošiti za financiranje oglašavanja u elektroničkim i tiskovnim medijima, izrade promidžbenih materijala, oglašavanje plakatima, organizaciju skupova, te drugih rashoda.

Rashodi za promidžbu iznose 6.753.130,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za promidžbu odnose se na promidžbu na televizijskim i radio programima u iznosu 2.736.102,00 kn, izradu promidžbenog materijala u iznosu 1.050.958,00 kn, najam plakatnih površina i izradu plakata u iznosu 756.242,00 kn, ozvučenje, snimanje i obradu promidžbenog materijala u iznosu 730.978,00 kn, te promidžbu u tiskovnim medijima u iznosu 587.188,00 kn. Drugi rashodi za promidžbu odnose se na intelektualne i osobne usluge, promidžbu na radio programima, te najam poslovnih prostora i video opreme za predizborne skupove.

HRT je u listopadu 2007. donijela programska pravila za praćenje izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, kojima je određeno da sadržaj promidžbenih poruka mora biti usko vezan uz programe političkih stranaka, te da je novčanu naknadu za objavljivanje promidžbenih poruka naručitelj dužan platiti unaprijed prije prvog emitiranja. Prema navedenim pravilima, HTV ima pravo odbiti emitirati promidžbeni spot, između ostalog, ako promidžbena poruka ili njezin sadržaj nisu u skladu s Ustavom i zakonima Republike Hrvatske. Iz članka u medijima slijedi da Etičko povjerenstvo HRT nije dopustilo emitiranje spota Stranke – izbori/riva jer sadržaj nije usko vezan uz stranački program.

Za usluge promidžbe na televizijskim i radio programima, društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu plaćeno je 2.324.280,00 kn, od čega na temelju ponude 2.200.572,00 kn, a na temelju računa 123.708,00 kn.

Prema ponudi, usluge u iznosu 1.896.123,00 kn odnose se na emitiranje promidžbenih spotova na televiziji, a 304.449,00 kn na radio postajama, za razdoblje od 3. do 23. studenoga 2007. Na televizijskim programima prema priloženom media planu, trebalo je emitirati četiri spota – Zaštiti svoj san, Hrvatska Stranka prava, Stranka-ljudi i Stranka-novine. Od ukupne vrijednosti spotova na televiziji, na emitiranje spotova na HTV odnosilo se 1.109.130,00 kn, na Novoj TV 361.590,00 kn, te na RTL Televiziji, OTV i Z1 425.403,00 kn.

Usluge promidžbe na HTV, Novoj TV i RTL Televiziji plaćene su društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu prema ponudi, po cijenama iz cjenika navedenih televizija, uz uračunani popust od 50,0%, u skladu s cjenikom i uvjetima oglašavanja političkih stranaka koje su donijele spomenute televizije. Emitiranje spotova na OTV plaćeno je prema cjeniku, uz uračunani popust 40,0%, a na Z1 uz popust 15,0%. U vrijeme obavljanja revizije pribavljen je račun od društva za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu, a iznos računa jednak je iznosu u ponudi. Dobavljač je računu priložio svoj pregled količine obavljenih usluga, a nije priložio ispis emitiranja spotova svake od televizijskih kuća, kao dokaz da su spotovi u ponuđenoj količini i vrijednosti emitirani. O obavljanju usluga promidžbe nije zaključen ugovor s društvom za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu. Ugovor je trebalo zaključiti kako bi se regulirale obveze dobavljača vezano za izvršenje usluga, ispostavljanje konačnog obračuna s priložima koji dokazuju količinu i vrijednost usluga koje su obavile pojedine televizijske kuće, te koji bi sadržavao sve druge bitne odredbe iz ugovornog odnosa.

Društvu za proizvodnju filmova i ekonomsku propagandu, na temelju računa od 9. studenoga 2007. za usluge promidžbe plaćeno je 123.708,00 kn. Račun je ispostavljen za devet emitiranja spota Stranke – izbori/riva na Novoj TV u razdoblju od 11. do 17. studenoga 2007. Emitiranje navedenog spota dobavljač je obračunao po punim cijenama Nove TV. Dospijeće plaćanja računa bilo je 8. siječnja 2008., a plaćen je 15. studenoga 2007. Pri naručivanju emitiranja navedenog spota, trebalo je voditi računa o učinkovitom trošenju novčanih sredstava. Obavljanje navedenih usluga trebalo je regulirati ugovorom, plaćanje ugovoriti predujmom i postići uštedu od 50,0%. Dobavljač usluge nije dostavio dokumentaciju koja dokazuje da je spot emitiran prema utvrđenom media planu.

Rashodi za usluge izrade promidžbenog materijala iskazani su u iznosu 1.050.958,00 kn. Navedeni rashodi se odnose na majice s tiskom, olovke, upaljače, kalendare, privjeske, letke, idejno i grafičko oblikovanje plakata, letaka i oglasa, izradu plakata, kape, mape, rokovnike, blokove, knjige, kišobrane, jakne, veste, te druge promidžbene materijale. Usluge su nabavljene od većeg broja dobavljača, s obzirom da su ih osim središnjice Stranke, naručivale i podružnice, i to od dobavljača na svom području. Vrijednosno značajniji rashodi unutar navedene skupine odnose se na usluge plaćene jednom dobavljaču u iznosu 430.295,00 kn. Za promidžbeni materijal i usluge dobavljač je ispostavio više računa, a u pojedinim računima navedenog dobavljača nije iskazana vrsta i količina nabavljenih materijala i usluga.

Rashodi za promidžbu u tiskovnim medijima iskazani su u iznosu 587.188,00 kn, a odnose se na oglase objavljene u većem broju dnevnih tiskovina. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na oglase plaćene putem dva dobavljača.

Izdavaču dnevnih novina na temelju predračuna plaćeno je za 15 objava oglasa u razdoblju od 9. do 23. studenoga 2007. ukupno 279.136,00 kn. Stranka nema račun za navedene objave, ni dokumentaciju koja bi potvrđivala da su oglasi objavljeni kako je navedeno u prilogu predračuna. Na temelju ispostavljenog računa za objave oglasa u tri dnevna lista pravnoj osobi plaćeno je 125.050,00 kn. U dokumentaciji nema podataka o veličini, cijeni i terminima objave oglasa, a objave nisu dokumentirane.

Državni ured za reviziju nalaže za nabavu usluga i roba zaključiti ugovor kojim treba odrediti vrste roba i usluga, količine i jedinične cijene, obveze dobavljača vezano za obavljanje usluga i isporuku roba, ispostavljanje konačnog obračuna s dokazima o količini i vrijednost obavljenih usluga i isporučenih roba, te druge bitne činjenice.

Za usluge plaćene na temelju predračuna nalaže se tražiti račun. Nadalje se nalaže kontrolirati je su li usluge i isporuka roba obavljene u skladu sa zaključenim ugovorom, te u slučaju da su obavljene u manjoj vrijednosti od plaćene, zatražiti povrat više uplaćenih sredstava.

Državni ured za reviziju predlaže u slučaju potrebe nabave većih vrijednosti istovrsnih roba i usluga, objediniti potrebe podružnica i središnjice, kako bi se obavila ekonomičnija nabava, odnosno kako bi se raspoloživa novčana sredstva što učinkovitije iskoristila.

4.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Stranka je demokratska politička stranka, a upisana je u registar političkih stranaka pri nadležnom tijelu Republike Hrvatske u 1990. Zalaže se za slobodu i boljitak hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljana u skladu s odredbama sadržanim u temeljnim načelima. Temeljna organizacijska jedinica je podružnica, a radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva, te obavljanja organizacijsko tehničkih, komercijalno financijskih i drugih poslove ustrojeno je tajništvo.

Financijskim planom Stranke za 2007. planirani su prihodi u iznosu 12.600.000,00 kn, a rashodi u iznosu 12.550.000,00 kn. Prihodi su iskazani u iznosu 10.800.592,00 kn, rashodi u iznosu 10.820.791,00 kn, te manjak prihoda iznosi 20.199,00 kn. Prihodi i rashodi iskazani su u većem iznosu za 452.586,00 kn ili 4,4%, jer je unutar prihoda i rashoda u navedenom iznosu iskazan prijenos novčanih sredstava s jednog računa na drugi. Unutar prihoda iskazani su prihodi iz salda fonda, odnosno viška prihoda ranijih godina u iznosu 2.124.900,00 kn, što je prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija dopušteno. Prihodi su ostvareni u skladu s propisima o financiranju političkih stranaka, a sredstva su korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom. Zakonski i drugi propisi su primjenjivani, osim u djelu poslovanja gdje su uočeni pojedini propusti i nepravilnosti. Revizijom uočeni propusti i nepravilnosti odnose se na računovodstveno poslovanje, naplatu prihoda, te rashode za promidžbu.

II. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke prava za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Ustrojene su sljedeće poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga, te pomoćne knjige. U vođenju poslovnih knjiga u pojedinim slučajevima propisi o računovodstvu neprofitnih organizacija nisu dosljedno primjenjivani. U poslovnim knjigama nisu iskazana stanja imovine i izvora vlasništva, koncem 2007. poslovne knjige nisu zaključene, pojedini rashodi koji se odnose na istovrsne poslovne događaje evidentirani su u poslovnim knjigama na različitim računima rashoda, pomoćna knjiga dugotrajne imovine nije pregledna te ne daje pouzdan pregled podatka o vrijednosti i vrstama dugotrajne imovine, popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen, a u pojedinim slučajevima, iskazani su rashodi u poslovnim knjigama na temelju nepotpune dokumentacije. (točka 1.1. Nalaza)
 - Sastavljeni su temeljni financijski izvještaji za 2007., bilanca, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje. Pojedini podaci iskazani u financijskim izvještajima razlikuju se od podataka iskazanih u poslovnim knjigama. Prihodi i rashodi iskazani su u većem iznosu od ostvarenih za 452.586,00 kn ili 4,4%, jer je unutar prihoda i rashoda iskazan prijenos sredstava s jednog računa novčanih sredstava na drugi račun.(točka 2.1. Nalaza)
 - Prihodi od donacija, iskazani su u iznosu 1.099.525,00 kn, od čega se na donacije od pravnih osoba odnosi 879.800,00 kn, a od fizičkih osoba 219.725,00 kn. Podaci o fizičkim i pravnim osobama od kojih su primljene donacije, nisu objavljeni. (točka 2.1. Nalaza)
 - Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazani su u iznosu 2.459.687,00 kn. Prema Pravilniku o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja organizacijskih jedinica Stranke, navedeni prihodi raspoređuju se podružnicama, županijskom vijeću i središnjim tijelima Stranke. Naplata prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave se ne kontrolira, jer Stranka nema cjelovite podatke o iznosima pripadajućih prihoda iz lokalnih proračuna.

Prihodi od članarina iznose 436.520,00 kn. Naplata članarina nije zadovoljavajuća, a sankcije predviđene odredbama Statuta nisu dosljedno primjenjivane.

Članovima nisu izdavane potvrde o uplati članarine, što nije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. (točka 3.1. Nalaza)

- Rashodi su iskazani su u iznosu 10.820.791,00 kn. Vrijednosno najznačajniji su rashodi za usluge koji iznose 8.654.773,00 kn ili 83,5% ukupnih rashoda. Nematerijalni rashodi iznose 1.068.464,00 kn ili 10,3%, a svi drugi rashodi iznose 644.968,00 kn ili 6,2% ukupnih rashoda. Za nabavu usluga i roba u većini slučajeva nisu zaključivani ugovori, pojedine usluge plaćene su na temelju predračuna, a račun kasnije nije primljen. Za obavljanje pojedinih usluga i roba nije pribavljena cjelovita dokumentacija o stvarnoj količini i vrijednosti obavljenih usluga i isporučenih roba. (točka 4.1. Nalaza)

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku osam dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Bogovićeve 1a.

U reviziji sudjelovala:

Ovlašteni državni revizor:

Ana Štrbac dipl. pol.

Nada Valek, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____ 17. lipnja 2008. _____

Primitak potvrđuje: _____

(pečat i potpis)